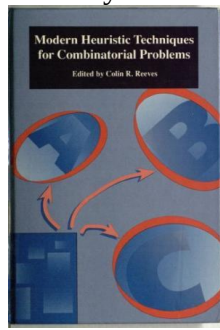
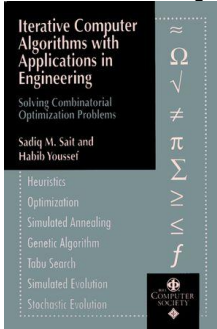
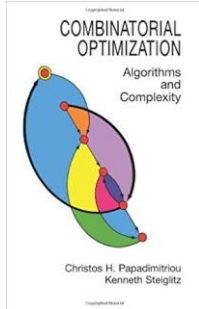

	MSÜ DENİZ HARP OKULU DEKANLIĞI ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜM BAŞKANLIĞI DERS TANITIM BİLGİLERİ	

Dersin Adı	Dersin Kodu	Sınıf / Dönem	Ders Saati (T+U+L)	Kredi	AKTS
Sezgisel Çözüm Yöntemleri	END920	3 / Bahar 4 / Güz 4 / Bahar	3+0+0	3	3

Dersin Dili	:	Türkçe
Dersin Seviyesi	:	Lisans
Dersin Önkoşulu	:	Olasılık Teorisi
Dersin Öğretim Elemanları	:	Endüstri Müh. Öğretim Elemanı
Dersin Amacı	:	Bu dersi başarı ile tamamlayan öğrencilerden, sezgisel yöntemlerin nasıl ve neden çalıştığını, ne zaman kullanılması gerektiğini, birbirlerine ve matematiksel programlama gibi geleneksel yaklaşımlara olan üstünlüklerini kavramaları beklenmektedir.
Dersin Öğrenme Çıktıları	:	Bu dersi başarı ile tamamlayabilen öğrenciler; 1. Benzetimli tavlama, genetik algoritmalar, evrimsel stratejiler ve TABU araması gibi yaygın olarak kullanılan çeşitli sezgisel metodlar hakkında bilgi edinebilir. 2. Yaygın sezgisel yöntemleri kullanarak analiz yapıp model kurabilir. 3. Sinir ağları ve rastsal yöntemler gibi diğer bazı sezgisel yöntemleri öğrenebilir. 4. Sezgisel yöntemleri kullanarak elde ettiği sonuçları kullanıp yorumlayabilir.
Dersin İçeriği	:	Kombinatoryal problemlerin çözümü için çeşitli sezgisel teknikler. Sezgisel tekniklerin varoluş sebepleri, yetenekleri ve uygulanabilirlikleri.

Ders Kitabı	:	1. Reeves, C. R., Modern Heuristic Techniques for Combinatorial Problems, John Wiley & Sons, 1993.																																										
Diğer Kaynaklar	:	1. Sait, S.M., and Youssef, H., Iterative Algorithms with Applications in Engineering, IEEE Press, 1999. 2. Papadimitriou, C.H., and Steiglitz, K., Combinatorial Optimization: Algorithms and Complexity, Prentice-Hall, 1982.																																										
Ödevler ve Projeler	:																																											
Bilgisayar Kullanımı	:	Öğrenciler ödevlerini bilgisayar kullanarak yapabilirler (zorunlu değil).																																										
Diğer Uygulamalar	:																																											
Başarı Değerlendirme Sistemi	:	<table><tr><th colspan="2">Faaliyetler</th><th>Taban Notu</th><th>Adedi</th><th>Değerlendirmedeki Katsayısı (%)</th></tr><tr><td colspan="2">Ara Sınav</td><td>50</td><td>1</td><td>%24</td></tr><tr><td rowspan="7">Yarıyıl Değerlendirme</td><td>Kısa Sınavlar</td><td>50</td><td>--</td><td rowspan="6">%16</td></tr><tr><td>Ödevler</td><td>50</td><td>4</td></tr><tr><td>Projeler</td><td>50</td><td>1</td></tr><tr><td>Dönem Ödevi / Projesi</td><td>50</td><td>--</td></tr><tr><td>Laboratuvar Uygulaması</td><td>50</td><td>--</td></tr><tr><td>Diğer Uygulamalar</td><td>50</td><td>--</td></tr><tr><td>Bitirme Sınavı</td><td>50</td><td>1</td><td>%60</td></tr><tr><td>Bütünleme Sınavı / NYS</td><td>50</td><td>--</td><td>%100</td></tr><tr><td>Çift Ders Sınavı</td><td>50</td><td>--</td><td>%100</td></tr></table>	Faaliyetler		Taban Notu	Adedi	Değerlendirmedeki Katsayısı (%)	Ara Sınav		50	1	%24	Yarıyıl Değerlendirme	Kısa Sınavlar	50	--	%16	Ödevler	50	4	Projeler	50	1	Dönem Ödevi / Projesi	50	--	Laboratuvar Uygulaması	50	--	Diğer Uygulamalar	50	--	Bitirme Sınavı	50	1	%60	Bütünleme Sınavı / NYS	50	--	%100	Çift Ders Sınavı	50	--	%100
Faaliyetler		Taban Notu	Adedi	Değerlendirmedeki Katsayısı (%)																																								
Ara Sınav		50	1	%24																																								
Yarıyıl Değerlendirme	Kısa Sınavlar	50	--	%16																																								
	Ödevler	50	4																																									
	Projeler	50	1																																									
	Dönem Ödevi / Projesi	50	--																																									
	Laboratuvar Uygulaması	50	--																																									
	Diğer Uygulamalar	50	--																																									
	Bitirme Sınavı	50	1	%60																																								
Bütünleme Sınavı / NYS	50	--	%100																																									
Çift Ders Sınavı	50	--	%100																																									

PROGRAM ÇIKTILARININ DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Katkı Düzeyi	1	2	3	4	5
	Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek

SEZGİSEL ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ															
		Program Çıktıları													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Dersin Öğrenme Çıktıları	1	4	3	4		3	3				3				
	2	4	4			3	3		3		3	3		3	
	3	4	4	4	4	3	3				4				
	4	4	3	4	4	3	3	4		4				2	

HAFTALIK KONULAR	
Hafta	Konular
1	Giriş: hesaplama büyüme hızı, algoritmik karmaşıklık ve kombinatoriyal problem
2	Dal-sınır yöntemi: dallandırma, sınırlama, nod geliştirme
3	Baskınlık, sınır sağlamak için rahatlatma, tamsayılı programlama
4	Lagrange rahatlatma yöntemi
5	Lagrange rahatlatma yöntemi
6	Yerel araştırma: komşuluklar, yerel ve global en iyilik, yapıcı ve iyileştirici sezgisel teknikler
7	Yerel araştırma: komşuluklar, yerel ve global en iyilik, yapıcı ve iyileştirici sezgisel teknikler
8	ARA SINAV
9	Benzetimli tavlama, genel yaklaşım, soğuma çizelgeleri ve değişimleri
10	Genetik algoritmalar: popülasyonlar, üreme, çaprazlama
11	Mutasyon, dokular, rekabet ve genetik programlama
12	TABU araması: kısa süreli bellek, TABU durumu, hedefleme, kuvvetlendirme ve çeşitlendirme
13	TABU araması: kısa süreli bellek, TABU durumu, hedefleme, kuvvetlendirme ve çeşitlendirme
14	Diğer yöntem ve teknikler: sinir ağları, rastsal yöntemler, melez yöntemler
15	Deluge algoritması, kayıttan kayıta transfer ve paralel uygulama

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
FAALİYETLER	SAYI	SÜRE	TOPLAM İŞ YÜKÜ
Teorik Ders	14	3	42
Uygulama	--	--	--
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi	14	2	28
Ödev Hazırlama	4	1	4
Proje Hazırlama	1	4	4
Dönem Projesi Hazırlama	--	--	--
Dönem Projesi Sunumu	--	--	--
Ödev Sunumu	--	--	--
Proje Sunumu	1	2	2
Kısa Sınav	--	--	--
Ara Sınav	1	2	2
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	1	3	3
Bitirme Sınavı	1	2	2
Bitirme Sınavı İçin Bireysel Çalışma	1	3	3
TOPLAM İŞ YÜKÜ	90		
DERSİN AKTS KREDİSİ	3		

Son Güncelleme Tarihi	:	04.10.2021
Güncelleyen Kişi	:	Ertan YAKICI